

DUYURU 10.02.2023/20**Deprem Felaketi Nedeniyle Yapılan Bağış ve Yardımların Vergi Mevzuatı Karşısındaki Durumu**

Merkez üssü Kahramanmaraş ili olan depremler sonrası genel hayatı olumsuz etkileyen şartların ortadan kaldırılması ve afetzede vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarının karşılanması için gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerimizce bağış ve yardımlar yapılmaktadır.

İşbu Duyurumuz mükelleflerce deprem felaketi dolayısıyla yapılacak bağış ve yardımların, yapıldığı yerler itibariyle vergi mevzuatı karşısındaki durumunun izah edilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

I. KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ NEDENİYLE YAPILAN BAĞIŞ VE YARDIMLARIN VERGİ KANUNLARI KARŞISINDAKİ DURUMU:**A. Bağış ve Yardımların Kurum Kazancından İndirimi:****1. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. Maddesi Kapsamında Beyanname Üzerinden İndirilecek Olan Bağış ve Yardımlar:**

Bağış ve yardımların kurumlar vergisi beyanından indirimi ile ilgili düzenleme Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK)'nın "Diğer İndirimler" başlıklı 10. maddesinde yer almaktadır. Sözü edilen maddeye göre, Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen deprem nedeniyle **aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşlara yapılan** bağış ve yardımların Kanun'da belirtilen esaslar dahilinde kurum kazancından indirilmesi mümkündür:

a. Kamu İdareleri ve Belediyeler ile Dernek ve Vakıflara Yapılan Bağış ve Yardımlar:

KVK'nın 10/1-c maddesine göre;

- ✚ Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine,
- ✚ İl özel idarelerine,
- ✚ Belediyelere ve köylere,
- ✚ Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara,

- ✚ Kamu yararına çalışan derneklere ve
- ✚ Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara

makbuz karşılığında yapılan **ayni ve nakdi** bağış ve yardımların o yıla ait kurum kazancının % 5'ine kadar olan kısmının kurum kazancından indirimi mümkündür.

Buna göre, Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle yukarıda belirtilen kuruluşlara **makbuz karşılığında** yapılacak olan **nakdi ve ayni bağışların**, ilgili yıl kurum kazancının %5'ini aşmamak ve beyanname üzerinde ayrıca gösterilmek kaydıyla, beyan edilen kurum kazancından indirilmesi mümkündür.

Katma Değer Vergisi Kanunu (KDV)'nin 17/2-b maddesine göre, genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve bunların teşkil ettikleri birlikler ile kamuya yararlı dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanına vakıflara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifası KDV'den istisna edilmiştir. Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30/a maddesi uyarınca Kanunun 17/2-b maddesi uyarınca KDV'den istisna edilen teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen KDV'nin indirimi mümkündür. Ancak Kanunun 32. maddesi uyarınca indirilemeyen KDV'nin iadesi mümkün değildir.

Diğer yandan vergi muafiyeti tanınan vakıflar listesine <https://www.gib.gov.tr/yaritim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/vergi-muafiyeti-taninan-vakiflarin-listesi> kamu yararına çalışan dernekler listesine ise <https://www.siviltoplum.gov.tr/kamu-yararına-calisan-dernekler> internet adreslerinden ulaşmak mümkündür.

Cumhurbaşkanı'nca vergi muafiyeti tanınmamış olan vakıflar ile kamu menfaatine yararlı olduğu ilan edilmemiş derneklere ve yine özel kanunlarında ayrıca bir düzenleme olmamak kaydıyla yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar dışındaki kişi ve kuruluşlara yapılacak bağış ve yardımların, gider de yazılamayacağı, matrahtan da indirilemeyeceği hususu gözden kaçırılmamalıdır.

b. Cumhurbaşkanlığı Aracılığı İle Yapılan Bağış ve Yardımlar:

Bilindiği üzere, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddeleri hükmü uyarınca, Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan **ayni**

veya nakdi bağışların tamamı ilgili yıl vergi matrahlarının tespitinde indirim olarak dikkate alınabilmektedir.

03.02.2021 tarihinde yayımlanan [3483 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı](#) gereğince, ülkemizde meydana gelebilecek depremler sonrasında zarar gören afetzedeler için yapılacak olan yardımların **Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca (AFAD)** koordine edilmesi uygun görülmüştür. Bu kapsamda, Kahramanmaraş ili merkezli olan depremler için AFAD Başkanlığı "[Deprem Yardım Kampanyası Banka Hesap Bilgilerini](#)" ve "[SMS](#)" bilgilerini bir duyuru ile paylaşarak, yardım kampanyası başlatmıştır.

Buna göre, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca ilan edilen banka hesaplarına bağış olarak yatırılan tutarların tamamı ile AFAD aracılığıyla yapılacak olan aynı bağışların tamamı, gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, beyan edilen kazançtan indirilebilecektir.

"1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği"nin "10.3.2.2.4. Bağış ve yardımın belgelendirilmesi" başlıklı bölümü uyarınca; aynı veya nakdi olarak yapılan bağış ve yardımların kurumlar vergisi mükelleflerince indirim olarak dikkate alınabilmesi için **makbuz karşılığı** yapılmış olması gerekmektedir.

c. Türkiye Kızılay Derneğine (Kızılay) Yapılan Bağışlar:

KVK'nın 10/1-f maddesine göre, Türkiye Kızılay Derneğine (iktisadi işletmeleri hariç) makbuz karşılığında yapılan **nakdi bağış ve yardımların tamamının** ilgili yıl kurum kazancından indirimi mümkün bulunmaktadır.

Buna göre, Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen deprem nedeniyle Türkiye Kızılay Derneğine **makbuz karşılığı nakit olarak** yapılacak bağışların tamamının kurum kazancından indirimi mümkün olacaktır.

Adı geçen Derneğe **ayın olarak yapılacak olan bağış ve yardımlar** ise, Türkiye Kızılay Derneği kamuya yararlı dernek statüsünde olduğundan, KVK'nın yukarıda belirtilen 10/1-c maddesi kapsamında kurum kazancının %5'i ile sınırlı olarak indirilebilecektir.

d. Bağış ve Yardım Uygulaması İle İlgili Genel Esaslar:

Yukarıda sözü edilen kurumlara yapılan bağış ve yardımların kurum kazancından indirilmesi için;

- ✚ Makbuz karşılığı yapılması,
- ✚ Karşılıksız olması,
- ✚ İlgili olduğu dönemin kurum kazancından indirilmesi ve
- ✚ Beyanname üzerinde ayrıca gösterilmesi

gerekmektedir.

Bağış ve yardımın kurum kazancından indirimi için vergiye tabi bir kurum kazancının mevcudiyeti gerekmekte, yapıldığı yılın kurum kazancından indirimi mümkün olmayan bağış ve yardımın izleyen yılların kurum kazancından indirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bağış ve yardımın ayın olarak yapılması durumunda, kurum kazancından indirilecek olan tutarın tespitinde, bağışlanan veya yardımın konusunu oluşturan malın **maliyet bedeli ya da kayıtlı değeri** esas alınacaktır.

Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşlara yapılan bağış ve yardımlar muhasebe kayıtlarda gider veya maliyet olarak dikkate alınmış olacağından, söz konusu bağış ve yardımların kurum kazancının tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak kurum kazancına eklenmesi ve kazancın yeterli olması durumunda, işbu Duyuruda belirtilen esaslar dahilinde, beyanname üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurumlar vergisi matrahından indirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, bağış ve yardımın kurum kazancından indirim olarak dikkate alınabilmesinin en önemli koşullarından biri, usulüne uygun şekilde belgelenmesidir. Yukarıda belirtilen bağış ve yardımların indirim konusu yapılması için karşı taraftan alınacak olan **makbuz** ile belgelenmesi gerekmektedir. Sözü edilen makbuzlarda, kabul edilen bağışın "Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen afette zarar görenlere yardım amacıyla" verildiğinin açıkça yazılı olması gerekmektedir.

Öte yandan, nakit olarak yapılan bağış ve yardımların, Kahramanmaraş ve çevre illerdeki depremzedelere yardım amacıyla açılan hesaplara yapılmaları kaydıyla, ilgili bankalarca düzenlenen **dekontlar ile belgelenmeleri yeterli olup**, bankalardan alınacak dekontta (açıklama kısmında) bağış ve yardımın “Kahramanmaraş ve çevre illerdeki afette zarar görenlere yardım amacıyla” yapıldığının belirtilmiş olması gerekmektedir.

Bağış ve yardımların aktiften veya stoktan çekilerek yapılması durumunda, bağışlanan değerler için fatura düzenlemesi, düzenlenen faturanın arka yüzüne faturada belirtilen değerlerin ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından bağış veya yardım olarak alındığına ilişkin şerh konularak yetkili kimseler tarafından imzalanmış olması yeterlidir.

Aynı değerlerin, dışarıdan alınarak kamu kurum ve kuruluşuna bağışlanmış olması halinde ise bu kurum ve kuruluş tarafından teslim alınacak değerler için teslim ilişkili bir belge düzenlenmiş olması yeterli olup, düzenlenen belgede bağışlanan kıymetin değerinin, cinsinin ve miktarının tereddüde mahal bırakmayacak şekilde belirtilmiş olması gerekmektedir.

2. Kurum Kazancının Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınacak Diğer Bağış ve Yardımlar:

a. Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirler ile Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar:

“7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirler İle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun”un 45. maddesine göre, afetlerden zarar görenlere yardımda bulunmak üzere kurulan Milli Yardım Komitesi veya mahalli yardım komitelerine makbuz karşılığında yapılacak olan nakdi ve aynı bağışların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Nakdi bağışların gider kaydedilebilmesi için bağışı kabul eden kuruluşlarca verilecek makbuz veya bu amaçla bankalarda açtırılan hesaplara yatırıldığına ilişkin banka dekontları (*makbuz ve dekontta, kabul edilen bağışların bu amaçla kabul edildiğinin belirtilmesi şartıyla*) ile belgelendirilmesi gerekmektedir. Aynı bağışlar için ise malın cinsi, miktarı ve maliyet bedelini (*amortisman tabii iktisadi kıymetler için net aktif değeri*) gösteren bir fatura ile buna ilişkin sevk irsaliyesinin düzenlenmesi gerekli olacaktır.

Yardımların tesliminde yardım yapılan kuruluşlardan makbuz alınacak, makbuz verilememesi halinde ise ayrıntılı bir tutanak düzenlenecektir. Aynı yardımların, düzenlenen bu makbuz veya tutanaklara istinaden gider olarak dikkate alınması mümkün olacaktır.

Diğer yandan, bugün itibariyle bahse konu depremler için bir milli veya mahalli yardım komitesi oluşturulmadığı için 7269 sayılı Kanun kapsamında işlem tesis edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

b. Fakirlere Yardım Amacıyla Gıda Bankacılığı Faaliyetinde Bulunan Dernek ve Vakıflara Yapılan Bağışlar:

Kurumlar tarafından GVK'nın 40/10. maddesi kapsamında fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelleri kurum kazancının tespitinde **gider olarak** dikkate alınabilmektedir.

Buna göre, Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen afet nedeniyle bölgede faaliyette bulunan gıda bankalarına bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelleri gider kaydedilecektir.

Gıda bankacılığı kapsamında yapılacak bağışlara ilişkin usul ve esaslar "251 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği" ile belirlenmiş olup, anılan Tebliğde vergi avantajlarından yararlanabilmek için

- ✚ Gıda maddesi bağışının dernek veya vakfa yapılmış olması,
- ✚ Bağışı kabul edecek dernek veya vakfın tüzüğünde veya senesinde ihtiyacı bulunanlara gıda yardımı yapabilmesine ilişkin hükümlerin bulunması,
- ✚ Gıda bankacılığı kapsamında yapılacak bağışların gıda maddesi niteliğinde olması ve
- ✚ Yapılacak bağışların şartlı olarak (bedelsiz olarak ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere) yapılması

gerektiği belirtilmiştir.

Bağışta bulunulan dernek veya vakfın başka alanlarda da faaliyet gösteriyor olmasının, kamuya yararlı dernek veya vergiden muaf vakıf olup olmamasının herhangi bir önemi bulunmamaktadır.

Öte yandan, bağışa konu mal bedeli VUK'un 232. maddesinde belirtilen fatura düzenleme sınırının altında kalsa dahi mutlaka fatura ile belgelendirilecek ve ayrıca taşıma için sevk irsaliyesi düzenlenecektir.

Bağışlanan mala ilişkin bilgileri eksiksiz olarak içerecek fatura, bağış yapılan dernek veya vakıf adına düzenlenecek; mal bedeli olarak faturada, bağışa konu malın maliyet bedeli (yüklenilen KDV hariç) yazılı olacaktır. Söz konusu fatura, bağışın belgelenmesi ile ilgili olup gelir olarak dikkate alınması söz konusu olmayacaktır.

Ayrıca, düzenlenecek olan faturada *"İhtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır."* ibaresi yer alacaktır.

Bağışta bulunulan dernek veya vakfın da, ilgili mevzuatında öngörülen belgeleri düzenleyerek bir örneğini bağışta bulunan işletmeye vermesi gerekli olacaktır.

Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara yapılan bu bağışların, GVK'nın 40. maddesinde yazılı olup kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınan diğer giderlerden bir farkı bulunmamaktadır.

3. Aynı Bağış ve Yardımların KDV Karşısındaki Durumu:

Katma Değer Vergisi Kanunu (KDV)'nin 17/2-b maddesine göre, genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve bunların teşkil ettikleri birlikler ile kamuya yararlı dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifası KDV'den istisna edilmiştir. Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi de yine aynı maddeye göre KDV'den istisna olacaktır.

Buna göre, Kahramanmaraş ve çevre illerde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, **işbu Duyurunun önceki bölümlerinde belirtilen kurum, kuruluş, dernek ve vakıflara (7269**

sayılı Kanun kapsamındaki Komiteler dahil) usulünce yapılan aynı bağış ve yardımlar KDV'den müstesnadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30/a maddesi uyarınca Kanunun 17/2-b maddesi uyarınca KDV'den istisna edilen teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen KDV'nin indirimi mümkündür. Ancak Kanunun 32. maddesi uyarınca indirilemeyen KDV'nin iadesi mümkün değildir.

B. Gerçek Kişilerin Yaptığı Bağış ve Yardımların Gelir Vergisi Matrahından İndirimi:

Gerçek kişilerin yaptığı bağış ve yardımların yıllık gelir vergisi beyannamesinden indirimi de yukarıdaki esaslara tabi olacaktır. Bununla birlikte, kurumlar vergisi mükellefleri için yukarıda kurum kazancının %5'i olarak dikkate alınacağı ifade edilen sınır, gelir vergisi mükellefleri için kalkınmada öncelikli yörelerde beyan edilen gelirin %10'u olarak dikkate alınacaktır.

Saygılarımızla.